

ΡΑΔΙΟΠΕΙΡΑΤΕΙΑ

παραγωγή: Μάνθος Κάρρας

Ένας φόρος τιμής στα ένδοξα χρόνια της ελληνικής Ραδιοπειρατείας.

Σκανάρετε την μπάντα ενός φανταστικού ραδιοφώνου που λαμβάνει σήματα αποκλειστικά πειρατικών σταθμών από διαφορετικά σημεία της επικράτειας και από διαφορετικές χρονικές περιόδους της ιστορίας του ραδιοφωνικού αυτού φαινομένου.

Σαρώσεις στα AM/FM, μουσική, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τεστ εμβέλειας, διαφημίσεις και πολλά παράσιτα από την χρυσή εποχή της ελληνικής ραδιοφωνίας.

Το φαινόμενο της παράνομης εκπομπής ραδιοφωνικού σήματος, εμφανίζεται στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1960, σπάζοντας το κρατικό και στρατιωτικό μονοπώλιο στα ερτζιανά κύματα.

Απόφοιτοι των ραδιοτεχνικών και ηλεκτρολογικών σχολών κυρίως, οι ραδιοπειρατές / ραδιοπειραματιστές / ραδιοερασιτέχνες / ραδιόφιλοι πειραματίζονται με αυτοσχέδιες ηλεκτρονικές κατασκευές και φτιάχνουν ιδιοκατασκευασμένους ραδιοφωνικούς πομπούς μικρής εμβέλειας και ισχύος που εκπέμπουν παράνομα στα μεσαία κύματα και αργότερα στα FM. Ο αριθμός των πειρατικών σταθμών πολλαπλασιάζεται τη δεκαετία του 1970 και φτάνει στο απόγειο του τη δεκαετία του 1980 όπου το φαινόμενο αποτελεί πλέον μέρος της νεανικής κουλτούρας. Υπολογίζεται ότι σε μια 20ετία υπήρξαν κατ' εκτίμηση 5.000-7.000 ραδιοπειρατές σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Οι ραδιοπειρατές, χρησιμοποιώντας ευφάνταστα ψευδώνυμα, βγαίνουν στον αέρα από το υπνοδωμάτιο ή το σαλόνι του σπιτιού τους, ενώ υπάρχουν και συνεργασίες ραδιόφιλων που νοικιάζουν διαμερίσματα και εγκαθιστούν τον πομπό τους. Οι σταθμοί είναι κατ'εξοχήν μουσικοί, με τον κάθε πειρατή να έχει το δικό του ύφος (λαϊκά, ροκ, αργότερα ντίσκο ή μέταλ) και το δικό του πιστό ακροατήριο. Καταφέρνουν να δημιουργήσουν το δικό τους επικοινωνιακό χώρο, χρησιμοποιώντας την τηλεφωνική επικοινωνία με τους ακροατές τους, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι οι αφηρώσεις τραγουδιών.

Συχνά, οι ραδιοπειραματιστές συντονίζουν τους σταθμούς τους και μέσω αναμετάδοσης πραγματοποιούν συζητήσεις και τεστ της εμβέλειας και της έντασης των πομπών τους.

Οι μουσικές επιλογές και ο λόγος τους φέρνουν επανάσταση στα μέσα επικοινωνίας, μια εποχή σπουδής η κρατική ραδιοτηλεόραση βρίσκεται στα σπάργανα και στερείται παντελώς φαντασίας και προοδευτικότητας. Το ενημερωτικό ή ειδησεογραφικό περιεχόμενο των πειρατικών σταθμών είναι σχεδόν ανύπαρκτο και η συντριπτική τους πλειοψηφία είναι απολιτική. Το «ΕΔΩ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ», η φωνή της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973 στην Αθήνα, είναι ο πιο γνωστός πολιτικός πειρατικός ραδιοφωνικός σταθμός που εμφανίζεται στην Ελλάδα.

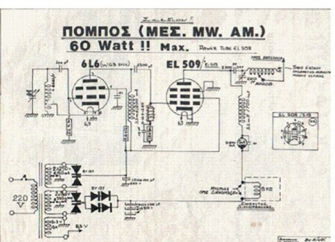

Οι ραδιοπειρατές είναι χομπίστες, δημιουργούν δηλαδή, σταθμούς και εκπομπές για την προσωπική τους ευχαρίστηση, χωρίς οικονομικό όφελος. Η παρουσία τους στα ερτζιανά και η αντισυμβατικότητα τους, προκαλεί βεβαίως έκρηξη της δημοτικότητας τους και λειτουργεί ως μαγνήτης για το αντίθετο φύλο, κάτι που αποτελεί τεράστιο κίνητρο. Ξοδεύουν αρκετά χρήματα για την κατασκευή και τη συντήρηση των σταθμών τους και αυτό ωθεί πολλούς στο να καταφεύγουν σε διαφημίσεις (οικόπεδα, μαγαζιά της γειτονιάς κτλ) για να καλύψουν τα έξοδα τους.

Κινητό ραδιογωνιόμετρο (radio direction finder - RDF)

Οι διώξεις από τις αστυνομικές και τις δικαστικές αρχές, οι οποίες επιβάλλουν μεγάλα πρόστιμα και κατασχέσεις μηχανημάτων, αυξάνονται κατακόρυφα όταν το φαινόμενο αρχίζει να λαμβάνει μεγάλες διαστάσεις. Κινητά ραδιογωνιόμετρα (radio direction finder - RDF) που σαρώνουν τις ύποπτες γειτονιές για τον εντοπισμό σταθμών εκπομπής παράνομου σήματος, «καρφωτές», ανακρίσεις, έφοδοι σε σπίτια και συλλήψεις. Οι ραδιοπειρατές δεν πτοούνται. Εφοδιάζονται με εφεδρικούς πομπούς, σχεδιάζουν τρόπους διαφυγής σε περίπτωση εφόδου της αστυνομίας, επιστρατεύουν «τσιλιαδόρους», αλλάζουν συχνότητες ανά τακτά χρονικά διαστήματα για να μην ανιχνεύονται και χρησιμοποιούν εξοπλισμό που αποσυναρμολογείται γρήγορα και μετακινείται με ευκολία.

Ότι δεν καταφέρνει η αστυνομία, συντελείται τελικά με τη νομιμοποίηση του μη κρατικού ραδιοφώνου, την δημιουργία των ιδιωτικών σταθμών και την σταδιακή εμπορευματοποίηση του μέσου. Ο πρώτος νόμιμος μη κρατικός ραδιοσταθμός είναι ο δημοτικός Αθήνα 9.84 που εκπέμπει στις 31 Μαΐου 1987 και είναι η αρχή της «ελεύθερης» ραδιοφωνίας και της παρακμής του φαινομένου της ραδιοπειρατείας.